

**TAULA
PER
MÈXIC**

Trabajando por la Paz y
los Derechos Humanos
en México

**MUJERES
PALANTE**

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

**Generalitat
de Catalunya**

AVALUACIÓ FINAL EXTERNA PROJECTE

COS-TERRITORIES: EXPERIÈNCIES COL·LECTIVES ENTRE FEMINISMES SUDS I NORDS

Informe d'estudi d'avaluació

Avaluació realitzada per **Noelia Cobo Aguilar** i **Raquel Doallo Álvarez**

15 de novembre de 2024

Projecte executat per Asociación por la Paz y los Derechos Humanos Taula per Mèxic en agrupació amb Mujeres Pa'Lante y finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

L'opinió expressada per part de l'equip d'avaluació no correspon necessàriament a la de l'ACCD

P U R A Q U I T E R I A

PARTICIPAR · COMUNICAR · TRANSFORMAR

ÍNDEX

OBJECTIUS DE L'AVAUACIÓ

3

BREU DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE, ANTECEDENTS I CONTEXT

4

METODOLOGIA I DISSENY DE L'AVAUACIÓ

8

RESULTATS

14

CONCLUSIONS

33

RECOMANACIONS

36

LLIÇONS APRESES

41

ANNEXES

43

ABREVIATURES

ACCD: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

CAD: Comitè d'Ajuda al Desenvolupament

EpD: Educació per al Desenvolupament

ONGD: Organització No Governamental per al Desenvolupament

OE: Objectiu específic

OG: Objectiu general

OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament econòmic

PICS: Punts d'Interacció a Collserola

LGTBIQ+: Lesbianas, Gays, Transexuals, Intersexuals, Queer, altres identitats dissidents

Nota de l'equip d'avaluació:

Les avaluadores som dues dones cis blanques conscients de que la nostra identitat i experiències influeixen en el procés d'avaluació i tot i estar en constant formació en feminismes decolonials i interseccionalitat, per suposat tenim una visió limitada per les nostres experiències.

1. OBJECTIUS DE L'AVALUACIÓ

L'objectiu de l'avaluació és el projecte "Cos-Territoris: experiències col·lectives entre feminismes suds i nords" que ha estat executat per l'Asociación por la Paz y los Derechos Humanos Taula per Mèxic (Taula) en agrupació amb Mujeres Pa'Lante (Mujeres) i finançat per L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD). D'ara en endavant, anomenat com "el procés" o "el projecte".

La justificació última de l'avaluació externa es basa en raons estratègiques enfocades cap a l'aprenentatge continu amb la finalitat d'identificar les àrees de millora i les fortaleses del projecte, per l'optimització de processos i l'aplicació de lliçons apreses per maximitzar el seu impacte i sostenibilitat a llarg termini.

Aquesta avaluació també respon al compliment de les bases reguladores de les subvencions a projectes per a transformació social que responen a l'EGiBDH i d'educació per al desenvolupament de l'ACCD.

Els objectius específics de l'avaluació acordats amb Taula i Mujeres son:

- ❖ Extraure aprenentatges i aportar recomanacions per donar continuïtat als processos socials generats mitjançant el projecte.
- ❖ Identificar les àrees de millora i les fortaleses del projecte, per l'optimització de processos i l'aplicació de lliçons apreses per maximitzar el seu impacte i sostenibilitat a llarg termini.
- ❖ Analitzar la planificació i execució del projecte per tal d'extreure lliçons i bones pràctiques que puguin ser aplicades en projectes similars o en futures fases del projecte actual.

2. BREU DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE, ANTECEDENTS I

CONTEXT

2.1. Context de la intervenció

El sistema econòmic global obeeix principalment a ideals neoliberals que fomenten l'eficiència econòmica i el creixement per sobre del benestar social i ambiental. Tanmateix, disminueix el poder dels Estats Nacionals per atribuir-lo a les empreses extractivistes i a un model de governança més global. Això es tradueix en una relació de dominació dels països del nord sobre els països del sud global.

El resultat de l'articulació del capitalisme neoliberal que oprimeix la classe obrera, conjuntament amb el cisheteropatriarcat que privilegia als homes cis, hetero blancs és la feminització de la pobresa a nivell mundial i la feminització de les migracions; així com la pèrdua de terres i l'agudització de l'asimetria territorial entre centre i perifèria, conduint a un desenvolupament desigual del món que ha afectat principalment a les dones i que ens ha portat a la crisi climàtica actual. En altres paraules, hi ha una relació estreta entre la submissió del cos de les dones i la submissió del territori i els seus recursos.

Les dones s'encarreguen de l'economia de la cura, que depèn de la feina domèstica no remunerada, imprescindible per a la supervivència de les llars. La distribució desigual del temps i de l'accés, l'ús i el control dels recursos productius (treball, terra, capital, informació, crèdit, noves tecnologies, recursos naturals, habitatge) contribueixen a les limitacions que tenen les dones per generar ingressos. La manca d'autonomia econòmica, les col·loca en una situació més vulnerable i incrementa la probabilitat que amplis grups de dones caiguin en la pobresa.

D'altra banda, la globalització cultural s'ha traduït en l'augment de la interacció social, accelerada per l'avenç tecnològic creant un punt de vista cultural hegemònic que es recolza en ideals neoliberals de millors condicions de vida o oportunitats a altres llocs. A més, ha portat les dones dels països del Sud que emigren als països del Nord a buscar una millor ocupació. Això és degut principalment al fet que les dones han estat víctimes de discriminació salarial per part de les empreses transnacionals i a la inseguretat. A més, els rols de gènere que han limitat la capacitat de les dones de buscar millors llocs de treball als països del Sud han donat com a resultat que també elles migrin. La immigració legal i il·legal ha estat vulnerable a la violació dels drets humans. La globalització cultural ha estat relacionada amb la creixent explotació de les dones en forma de tràfic de dones per a la prostitució.

A nivell social, si fem un balanç de les dades sobre l'estat de drets de les dones arreu del món, aquest és realment esgarrifós. A l'Amèrica Llatina es tradueix en el pitjor dels casos en l'assassinat de les dones pel fet de ser-ho. És el que es coneix com a

femincidi. A Mèxic, per exemple, més de 10.000 dones han estat assassinades des del 2012, però més del 80% dels casos han quedat impunes.

La Llei 17/2020, de 22 de desembre sobre violència masclista a Catalunya és una de les més avançades i pioneres a l'Estat espanyol i, malgrat que la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre sobre estrangeria aborda la situació específica de les dones estrangeres, ens un panorama molt complicat a les dones migrades reduint les opcions laborals a les més precàries com la prostitució i el treball domèstic. La gran majoria —80%— no havia exercit mai la prostitució abans de la seva arribada. D'altra banda, 1 de cada 3 dones víctimes de femincidi a aquest país són migrants, i del 33% que denunciïn maltractament només el 14% tenen protecció.

Per altre part, a un escenari de violacions als drets humans, es troben les persones defensores de drets humans al Sud global, travessades per diversos eixos de vulneració pel fet de ser dones, viure en contextos rurals, estar empobrides, sostenir a una família i la comunitat, ser indígenes o mestisses, etc; a més, són agents de canvi que visibilitzen injustícies socials i promouen noves maneres d'existir que transgredeixen els sistemes de poder hegemònics. Les dones dedicades a la defensa i protecció dels recursos naturals a Mèxic i Amèrica Central estan estadísticament en més risc de ser atacades i assassinades que en altres països de la regió, particularment les activistes involucrades en conflictes indígenes i ambientals.

En aquest sentit, les necessitats pràctiques i interessos estratègics de les dones defensores del Sud i Nord global i/o les racialitzades i migrades (titulars de drets) obeeixen principalment a l'explotació al treball no remunerat i a la manca de mesures efectives pel compliment dels seu dret i l'accés a la participació social plena.

2.2. Descripció del projecte

Títol del projecte	Cos-Terròries: experiències col·lectives entre feminismes sud i nord
Consorti d'ONGD	Asociación por la Paz y los Derechos Humanos Taula per Mèxic) i Mujeres Pa'Lante
Territori	Catalunya
Pressupost	99.993,00 euros
Nº d'expedient	ACC182/22/000047
Període d'execució	01 de març de 2023 – 29 de febrer de 2024
Objectiu General	Promoure la construcció d'una societat catalana més justa, crítica i compromesa amb els drets humans, la justícia de gènere i la justícia ambiental des d'una mirada feminista,

Davant el context global explicat anteriorment, el projecte Cos-Territoris, des d'un enfocament de gènere i drets humans i amb una visió descolonial, interseccional i transformadora del territori local-global, es proposa acostar realitats socials entre el Sud i el Nord global. El seu objectiu es co-crear coneixement a partir de mètodes feministes, artístics i experiencials, per a ajudar a comprendre les causes estructurals de les desigualtats i les violacions dels drets humans, ambientals i de gènere.

El projecte pretén vincular amb respecte i reconeixement aquelles mirades perifèriques que han patit situacions agreujades durant la pandèmia i la crisi mediambiental i social actual i han sobrevingut i continuen sobrevivint amb capacitat creativa i cura col·lectiva. De les experiències d'aquestes persones protagonistes de la resistència, no només emanen les causes de fons, sinó també donen llum sobre les possibles solucions.

El projecte ha articulat 3 resultats diferents amb 7 activitats mitjançant la generació d'eines i espais de reflexió i anàlisi, l'intercanvi i acció en xarxa de la ciutadania organitzada a Catalunya en connexió amb el Sud Global, per enfortir la resiliència social, així com l'acció comunitària amb l'objectiu de construir alternatives en un context de crisi ecosocial (combinant la producció de coneixement, l'intercanvi d'experiències, la sensibilització, la visibilització, la participació social i l'enxarxament):

- ❖ R1 Sensibilització a Catalunya sobre les desigualtats estructurals al Sud Global, la corresponsabilitat del Nord Global, i les vies de solució, reforçant el debat feminista i la mobilització internacional articulada Sud – Nord.

Per assolir aquest resultat, s'han realitzat 6 fòrums d'escolta per tres regions catalanes (Lleida, Tarragona i Barcelona), creant espais de trobada amb col·lectius activistes i la població en general per a l'exploració de diverses realitats del Sud i el Nord global, que abasten espais urbans i rurals, perspectives d'immigrants i autòctones, i de cossos normatius i no normatius. Aquests espais va estar acompanyada per un procés d'arts creatives, titulat "Resistències des de les perifèries: Entre el Sud i el Nord",

També es van realitzar unes jornades titulades "Ecofeminismes: Trobades de sabers des de les perifèries".

- ❖ R2 Analitzar les causes i les conseqüències de les vulneracions de drets i desigualtats nord-sud globals, i les propostes per transformar-les

Sota aquest resultat s'ha investigat, publicat i presentat "L'Informe Cos Territories". Es tracta d'una investigació sobre les experiències de defensa feminista de DDHH al Sud i el Nord Global.

- ❖ R3 Visibilització a Catalunya de vulneracions de drets humans, i les solucions globals dels feminismes en defensa d'aquests drets, tant al Sud com al Nord global

Per complir aquest resultat hem fet la realització d'exposicions artístiques i la presentació de l'informe sobre les experiències de defensa feminista. Tanmateix la producció de la sèrie "Cos Terrories: El Podcast" i el curtmetratge "Cos Terrories".

"Reivindicar el cuerpo como territorio y el territorio como cuerpo propio"

3. METODOLOGIA I DISSENY DE L'AVALUACIÓ

3.1. Disseny de l'avaluació

Segons les metodologies d'avaluació, es proposa el següent estudi:

- ❖ Des d'un àmbit temporal: Es tracta d'una avaluació final atès que s'ha dut a terme en el moment precís en el qual l'execució ha finalitzat. Consisteix en una anàlisi de l'assoliment dels resultats, dels objectius i de la seva capacitat de sostenir-se en el temps.
- ❖ Des del punt de vista de les persones avaluadores: Es tracta d'una avaluació externa realitzada en col·laboració per l'equip consultor i Taula i Mujeres. La redacció de l'informe ha estat responsabilitat de l'equip avaluador però amb la participació de Taula, Dones Pa'lante, col·lectives participants i persones titulars de drets.
- ❖ En relació a l'objecte de l'avaluació: s'ha avaluat segons els nivells d'anàlisi del projecte que planteja el ACCD que són: disseny del projecte, l'execució i els resultats i impactes. Ara bé, s'ha posat especial èmfasi en els resultats i impactes.
- ❖ En relació a l'enfocament metodològic: S'ha seguit una metodologia participativa donat que l'enfocament feminista decolonial desde el qual treballen les organitzacions entén que el coneixement reflexionat col·lectivament és una de transformació social.
- ❖ Des d'un punt de vista de la seva utilitat: L'avaluació feminista és en si mateixa un desafiament per aprendre, per millorar i per contribuir a la construcció de canvis. Dit d'altra manera, l'avaluació ha tingut una funció sumativa orientada a l'aprenentatge i a la reflexió.
- ❖ En quant a l'abast: l'avaluació comprèn el període d'execució del projecte, des de l'1 de març de 2023 al 29 de febrer de 2024.
L'abast geogràfic de l'avaluació se centra en els tres territoris de Catalunya on s'ha dut a terme la intervenció (Lleida, Tarragona i Barcelona)

3.1.1. Enfocament de l'avaluació

Per avaluar un projecte dissenyat des d'una mirada feminista decolonial és imprescindible que la pràctica avaluativa contribueixi a impulsar la igualtat de gènere des d'un enfocament decolonial i interseccional per tal de fomentar la transformació de les polítiques i programes de cooperació.

Per aquest motiu, l'avaluació s'ha dissenyat i realitzat des d'un enfocament feminista decolonial entès com un procés polític que reconeix que les desigualtats de gènere no són fets puntuals i naturals sino que son fenòmens estructurals i sistèmics fruit de la injustícia social y que poden veure's accentuats quan el gènere intersecciona amb altres eixos d'opressió com el gènere, l'origen ètnic, classe social, i l'orientació i la identitat seual entre altres. D'aquesta manera, s'orienta a la promoció d'una societat més justa i equitativa mitjançant la millora dels processos i un compromís pel canvi i transformació en base als aprenentatges generats.

També entén que el coneixement és cultural, social i temporalment situat. No sorgeix del no-res, sinó que neix en un context determinat, on existeixen diferents visions sobre les desigualtats de gènere i la forma com abordar-les. Així doncs, reconeix que existeixen moltes formes de coneixement i que algunes són més privilegiades que d'altres. A més, sosté que els mètodes de recerca, les institucions i les pràctiques d'avaluació són construccions socials. També assumeix que el coneixement és una font poder, per tant, el coneixement que es produeix en el marc de l'avaluació ha de ser un recurs de la gent que el genera, el sosté i el comparteix. Aposta, per tant, per la construcció col·lectiva del coneixement com un espai de poder.

En resum, els principis de l'avaluació feminista decolonial son:

- ❖ L'avaluació és una activitat política.
- ❖ L'acció i la incidència política de l'avaluació és una resposta ètica i moral davant d'un sistema desigual i injust.
- ❖ Les desigualtats de gènere són estructurals i sistèmiques.
- ❖ Les desigualtats de gènere són reflex de la injustícia social i s'entrellacen amb altres eixos d'opressió.
- ❖ El coneixement és cultural, social i temporalment situat.
- ❖ El coneixement és poder i ha de ser construir col·lectivament.
- ❖ Existeixen moltes formes de coneixement diferents i algunes són més privilegiades que d'altres.
- ❖ Els mètodes de recerca, les institucions i les pràctiques són construccions socials.

"La evaluación feminista implica una visión del mundo, una comprensión de la realidad y una forma de interactuar"

Seigart y Brisolará

3.1.2. Criteris i preguntes d'avaluació

L'avaluació ha tingut en compte els següents criteris recomanats pel CAD de la OCDE que són: pertinença, eficàcia, impacte, sostenibilitat i viabilitat.

Seguint els estàndards del CAD, un altre criteri a avaluar seria l'eficiència. No obstant, s'ha decidit incorporar algunes preguntes d'aquest criteri al criteri d'eficàcia donat que l'avaluació posa el focus en recollir més extensament aprenentatges i bones pràctiques extretes de l'anàlisi de la resta de criteris.

Per altra banda, el criteri de participació que proposa l'ACCD a l'actual Pla director s'ha contemplat de forma transversal a la resta de criteris. S'ha pres aquesta decisió donat que la naturalesa del projecte parteix de la col·lectivitat i la comunitat, en canvi, el criteri de participació parteix de l'alteritat (nosaltres les ONGD i elles les participants) i per tant, entenem que recolza les logiques colonials i capitalistes que perpetuen les desigualtats.

Per tant, els criteris utilitzats en aquest estudi d'avaluació han estat els següents:

Tal com s'ha comentat anteriorment, l'avaluació s'ha dissenyat des d'una perspectiva feminista, per tant, les preguntes indicadors i eines de recollida d'informació s'han dissenyat sota aquest prisma.

A continuació, es presenta un quadre amb les definicions de cadascun dels criteris extrets directament del document de Directrius de la Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya amb les preguntes que formen part de l'avaluació.

CRITERI	DEFINICIÓ	PREGUNTES D'AVUACIÓ
PERTINENÇA	Mesura en la qual els objectius i resultats plantejats són congruents amb el context, els problemes i les necessitats de les titulars de drets, dels socis i institucions i recollits en les prioritats de desenvolupament del país i/o regió.	<p>S'identifiquen de manera clara i explícita les causes de les desigualtats i vulneracions de drets que es pretenen transformar?</p> <p>Existeix correspondència entre les problemàtiques identificades i els objectius, resultats i indicadors del projecte?</p> <p>Les veus de les persones/col·lectives participants i les realitats que els travessen són presents en la fase d'identificació i disseny?</p> <p>Les persones participants senten que el projecte ha estat pertinent i respon a necessitats prioritàries de les col·lectives involucrades?</p> <p>En quina mesura aquest projecte està alineat amb els interessos i línies d'acció de les organitzacions i col·lectives participants?</p>
EFICÀCIA	Mesura en què l'execució del projecte ha complert els objectius específics i resultats esperats (el projecte ha assolit els seus objectius?)	<p>En quina mesura el projecte ha contribuït a enfortir la consciència social a Catalunya sobre les causes estructurals de vulneració de drets humans, tant a escala local com global, amb perspectiva de gènere, feminista, decolonial i interseccional? (OE)</p> <p>Té l'equip de gestió l'experiència adequada i coneixements en feminismes decolonials interseccionals?</p> <p>Quines bones pràctiques o experiències reeixides o exemples transferibles s'han identificat?.</p>
IMPACTE	El grau en el qual la intervenció ha generat canvis o efectes significatius (positius o negatius, previstos o no previstos) principalment en les persones y/o col·lectius participants, en la pròpia entitat, en les	<p>El disseny del projecte permet valorar i mesurar les transformacions assolides gràcies a la intervenció?</p> <p>Quins han estat els impactes previstos i no previstos, positius i/o negatius?</p> <p>En quina mesura el projecte ha contribuït a generar canvis d'actituds i pràctiques per part de les persones i col·lectives</p>

	organitzacions participants i en altres persones implicades.	<p>participants en relació a la justícia climàtica i els feminismes decolonials?</p> <p>Quin ha estat el grau d'apropiació, coneixement i implicació de les persones i col·lectives involucrades al projecte?</p>
SOSTENIBILITAT	Mesura en què el projecte contempla els factors socio-culturals, les relacions de gènere, institucionals, econòmics, polítics, tecnològics i ecològics que condicionen la viabilitat futura tant del mateix component com dels seus resultats un cop acabat.	<p>Quins efectes positius de la intervenció tenen el potencial de ser sostinguts després del final del període d'intervenció?</p> <p>Quines potencialitats i febleses s'identifiquen en relació als mecanismes d'articulació i coordinació que puguin influir en la seva viabilitat?</p> <p>El context i els institucions locals (titulars de responsabilitats) donen suport als efectes de la intervenció a curt i mitjà termini?</p> <p>Els mecanismes de finançament i acompanyament contribueixen a l'enfortiment i sostenibilitat dels processos socials generats mitjançant el projecte?</p> <p>Des d'una mirada de cures, el procés ha estat sostenible per a les persones involucrades des de les organitzacions impulsores?</p> <p>S'han creat o reforçat xarxes entre organitzacions i col·lectives?</p>

3.2. Eines de recollida d'informació

Per a la recollida d'informació primària s'han realitzat entrevistes individuals, i en alguns, quan les persones han participat de les mateixes activitats, s'han dut a terme reunions grupals. Per a cada persona o grup s'ha dissenyat un guió d'entrevista semiestructurada d'una duració mitjana de 60 minuts, en base a les preguntes d'avaluació

3.3. Condicionants i límits de l'avaluació

No s'assenyalen condicionants que posin en dubte les valoracions expressades en aquest informe que resulten del consens col·lectiu. S'han pogut dur a terme totes les activitats previstes al pla de treball de l'avaluació. Tot i els temps ajustats i la sobrecàrrega de l'equip tècnic endèmica d'aquest sector, hem tingut accés a totes les fonts de verificació requerides.

Ara bé, de cara a avaluar l'impacte del projecte, ens hem trobat amb objectius i resultats que fan referència a causes de caràcter estructural, interseccional o fenòmens estructurants multivariables que limiten l'abast de les conclusions sobre el grau d'assoliment global de resultats en alguna activitat.

També ens hem trobat amb una manca d'indicadors de resultats que han dificultat mesurar l'impacte del projecte. En aquest sentit, hem hagut de dissenyar preguntes d'avaluació que contribueixin a aportar testimonis que ajudin en l'avaluació d'aquest criteri.

Per altra banda, si bé no és un condicionant en si mateix, és important esmentar que hi ha una manca important de bibliografia sobre avaluacions feministes de projectes feministes. Cal dedicar recursos a desenvolupar aquesta metodologia per tal de poder realitzar avaluacions feministes transformadores.

Per acabar, agraïm l'obertura i confiança de totes les persones i col·lectius participants. L'estima i motivació que ha transmès tothom sobre Cos-Terròries ha suposat una gran motivació per a les avaluadores.

RE SUL TATS

PERTINENÇA

La intervenció
està fent allò
adequat?

S'identifiquen de manera clara i explícita les causes de les desigualtats i vulneracions de drets que es pretenen transformar?

Taula i Mujeres són entitats conformades per dones migrades que habiten les perifèries i estan travessades per diferents eixos d'opressió que, amb el pas dels anys, han conformat sinergies sòlides amb diferents moviments socials de Catalunya, Europa i Mèxic. Des de la reflexió col·lectiva i la necessitat de buscar alternatives a la crisi climàtica, les violències i la vulneració de drets que exerceix el sistema cis heteropatriarcal colonial s'ha dut a terme la identificació de les problemàtiques a les quals pretén donar resposta el projecte.

"Hi ha una relació estreta entre la submissió del cos de les dones i la submissió del territori i els seus recursos"

El projecte identifica clarament que és necessari transformar el món actual governat sota un model econòmic neoliberal extractivista que condueix a la feminització de la pobresa i la feminització dels processos migratoris així com la pèrdua de terres i agudització de l'asimetria territorial entre centre i perifèria.

Aquesta anàlisi del context es recolza en multitud d'estudis de diferents organismes internacionals. UN Women a l'informe "Feminist Climate Justice" afirma que la crisi de desigualtats econòmiques que ha concentrat la riquesa i el poder entre unes poques persones ha causat una inseguretats econòmica generalitzada que ha conduït a milions de dones i nenes a la pobresa. També afirma que la crisi de cures ha augmentat un cercle viciós del deute, l'austeritat i la retallada de serveis públics que ha deixat a milions de persones en situació de dependència i ha obligat les dones a ocupar-se de les tasques de cura. L'informe també parla de la crisi de la democràcia que està obstaculitzant l'acció sobre el canvi climàtic, alimentant l'augment de moviments que propaguen el nacionalista xenòfob, regressiu i el negacionisme climàtic, habitualment acompanyat d'una retòrica antiimmigrant i antigènere.

Ara bé, explicar sintèticament, tal com demana el formulari de la convocatòria, la complexitat de la interconnexió de les violències i les seves conseqüències sobre les dones que habiten el centre, però especialment sobre aquelles que habiten les perifèries, és un repte important que cal continuar ordenant i perfilant en el futur.

En la fase de disseny, l'apartat de pertinença al formulari, ha quedat lleugerament desordenat i no acaba d'aconseguir un relat interconnectat que contribueixi a ordenar les idees amb claredat. Això dificulta la identificació de les problemàtiques concretes a les quals vol donar resposta el projecte. Per aquest motiu, és important continuar definint col·lectivament el relat del projecte per tal de configurar una anàlisi de les problemàtiques que permeti entendre el context global-local i la interconnexió de les violències.

Una de les principals forteses del procés d'identificació és que l'equip que ha formulat el projecte i les persones que han format part de l'etapa de disseny estan travessades per totes aquestes violències i, per tant, podem afirmar que la intervenció és totalment adequada.

Existeix correspondència entre les problemàtiques identificades i els objectius, resultats i indicadors del projecte?

La identificació dels problemes als quals vol donar resposta el projecte es realitza des del marc analític de la interseccionalitat i els feminismes decolonials els quals permeten explorar les dinàmiques de relació entre les diferents identitats coexistents i canviants (dones, migrants, LGTBIQ+, indígenes, negres, gitanes, joves, adults/ as, etc..) i els sistemes connectats de poder (sistemes capitalista, patriarcal, colonial) que exerceixen diverses opressions.

Per altra banda, les organitzacions ja fa un temps que mantenen una profunda reflexió al voltant del fet de que per contribuir a la pau a Mèxic i a Amèrica Llatina s'han d'establir vincles amb el territori que habiten actualment (Catalunya). S'han adonat que és necessari diversificar relacions i espais per tal de fomentar una mirada crítica de la societat i institucions catalanes i és a partir d'aquesta premissa que es decideixen a presentar un projecte d'educació global.

L'àmbit de la solidaritat internacional i l'educació global sembla que està començant a escoltar les veus de les dones racialitzades, migrades que habiten les perifèries i també les veus de les identitats dissidents que ens alerten (des de fa molt de temps) que cal revisar-nos per no continuar perpetuant lògiques colonials, classistes, racistes, etc. S'estan caminant les primeres passes per analitzar la realitat des d'un prisma interseccional i des d'uns feminismes decolonials, però certament continua essent un repte important donat que encara no s'han desenvolupat les eines tècniques que aterrin la teoria a la pràctica de les diferents etapes del projecte. Aprofitem aquí per fer èmfasi en el fet que és necessari que les administracions i l'àmbit de la solidaritat, eminentment blanc i europeu, no reproduïxi el blanquejament de l'enfocament interseccional fent-lo servir com el paradigma per parlar de tot i deixant fora l'eix de la raça i, per tant, continuar invisibilitzant les dones racialitzades i migrades.

Cos i Terròries, ha estat formulat col·lectivament per persones travessades per diferents eixos d'opressió i que, per tant, han incorporat una anàlisi interseccional del context actual que violenta les dones i el planeta. Tanmateix, a l'hora d'encaixar la

complexitat de la realitat a la matriu de planificació i de la pròpia convocatòria, es demana focalitzar la intervenció en un dels problemes/necessitats identificades per tal de planificar una intervenció que contribueixi a transformar-lo. No es tracta de fer una anàlisi de les potencialitats i limitacions del marc lògic, sinó de visibilitzar les tensions existents entre la realitat global que aborda el projecte i la planificació del mateix sota aquesta metodologia.

Així doncs, ens trobem amb una matriu on hi ha diverses problemàtiques identificades que són plenament pertinents, però que no acaba d'assolir la lògica vertical causa-conseqüència i, per tant, els objectius, resultats i indicadors dissenyats no són els més idonis per donar resposta a la realitat que es vol transformar.

Una matriu amb mancances tècniques no significa que el projecte no sigui pertinent ni eficaç, tot el contrari. Es tracta d'un projecte que adopta un marc analític necessari que es confronta amb uns formularis i un model de planificació que no està preparat per a recollir els reptes del món global actual.

Les veus de les persones/col·lectives participants i les realitats que les travessen estan presents a la fase d'identificació i disseny?

El sector de les ONGD a Catalunya i arreu del territori espanyol és eminentment europeu i blanc. Per tal de canviar la narrativa que perpetuava una posició subalterna i passiva de les titulars de drets que les desposseïa de veu pròpia (anteriorment anomenades beneficiàries), l'ACCD inclou la participació com un dels criteris clau a la fase d'avaluació. S'entén com una eina per analitzar el grau i la forma de participació dels actors de la cooperació i en especial dels grups destinataris en les diferents etapes de planificació, implementació, seguiment i avaluació, valorant el grau d'incidència d'aquests en la presa de decisions.

Aquest és un dels pocs projectes d'educació global a Catalunya que està dissenyat i executat des d'una perspectiva feminista interseccional decolonial on les persones que conformen les organitzacions, han pensat el projecte i l'han fet realitat són dones i persones migrades que habiten les perifèries interpelades per diferents violències. Això, encara que sembli mentida, continua essent un fet anecdòtic al sector i és en si mateix transformador.

"Las que han pensado este proyecto no son gente de aquí [Catalunya] sino que surgió de las mismas mujeres migrantes. Por eso [el proyecto] es tan poderoso y va mucho más allá de reflejar impactos en el papel."

És una iniciativa que trenca amb el dualisme del nosaltres (les ongd) i elles (les dones migrades, o dones racialitzades o dones perifèriques etc). És un projecte on la veu i les decisions depenen de les pròpies protagonistes i per tant, parteix del coneixement situat. És a dir, el projecte identifica i dona resposta a les diferents experiències de les dones sense caure en una mirada feminista blanca hegemònica que sovint és capacitista i perpetua lògiques colonials.

Les persones participants senten que el projecte ha sigut pertinent i respon a les necessitats prioritàries de les col·lectives involucrades?

Totes les persones entrevistades durant l'avaluació han expressat la pertinència del projecte i han afirmat que respon a la realitat que els interpel·la.

"Muy importante que se valore estos proyectos que generan alianzas más allá del proyecto en sí. No solamente es un proyecto que empieza y acaba sino que está pensado como una continuidad."

Ara bé, a causa de la complexitat de focalitzar i concretar les problemàtiques amb les quals s'ha trobat el projecte a la seva fase de disseny, trobem que les persones consultades identifiquen el projecte amb diferents problemàtiques. Totes estan vinculades d'una manera o altra amb les violències i, per tant, estan interrelacionades, però no s'ha trobat un relat comú.

Així per exemple, algunes persones parlen de la importància que les dones migrades reconnectin amb la terra com un manifest de resistència contra el sistema colonial. D'altres afirmen que el projecte vol disminuir les violències estructurals partint de la seva dimensió local. També hi ha persones que pensen que el projecte pretén posar en comú experiències col·lectives del nord i del sud i posar al centre les veus de les dones migrades, diverses i perifèriques.

El fet que les persones participants identifiquin necessitats/problemàtiques diverses no resta pertinència al disseny de la intervenció, tal com s'ha comentat anteriorment, sinó que reafirma la necessitat de continuar aprofundint i desenvolupant mecanismes i eines que contribueixin a operativitzar el marc teòric que ofereixen els feminismes interseccionals als projectes de justícia global.

"Es importante porque en el ámbito de la justicia climática, los discursos no están centrados en las experiencias vividas de mujeres migradas. También es interesante porque mucha gente no entiende cómo su experiencia de vida está relacionada con los temas estructurales y gracias a proyectos como estos se puede seguir tejiendo más entre luchas sociales y ecológicas. Usando la experiencia vivida real de la gente para llegar a esto"

En quina mesura aquest projecte està alineat amb els interessos i les línies d'acció de les organitzacions i col·lectives participants?

No sols el projecte està alineat amb els interessos i línies d'acció de les col·lectives i organitzacions participants sinó que a més, s'han entreteixit i enriquit mútuament gràcies a que Cos- Territòries ha permès sumar mirades i reafirmar que els problemes locals tenen conseqüències globals que requereixen una mirada feminista decolonial posant atenció a les lluites climàtiques.

Cos-Territòries neix després d'anys de treballar plegades alhora que també col·laboren amb moltes altres col·lectives d'Europa, Catalunya i Amèrica Llatina. Aquesta sinergia sorgeix del convenciment que la construcció col·lectiva de coneixement és l'eina més efectiva de resistència contra el sistema cisheteropatriarcal decolonial.

Precisament la sinergia que ja existia i que s'ha anat consolidant amb el pas del temps és un dels elements d'èxit i sostenibilitat més importants del projecte. Les persones que conformen les organitzacions són activistes implicades i travessades per les lluites on participen. Això significa que no només entenen Cos-Territòries com una feina remunerada sinó que tenen un compromís vital amb els ecofeminismes i els drets humans.

Així doncs, Mujeres Palante ha aportat al projecte la seva experiència i marc teòric sobre feminismes interseccionals. Per la seva banda, Taula Per Mèxic suma la seva experiència en la defensa dels drets humans i Casa dels futurs la mirada ecofeminista. Pel camí s'han anat sumant altres col·lectives que han sumat mirades complementàries.

“

El projecte és altament necessari i, per tant, pertinent

IMPACTE

Què ha transformat el projecte?

El disseny del projecte permet valorar i mesurar les transformacions assolides gràcies a la intervenció?

Generalment és complicat establir el grau d'atribució directa dels impactes assolits pels projectes. En aquest cas, la revisió exhaustiva dels informes finals i les fonts de verificació, conjuntament amb les entrevistes realitzades en el marc de l'avaluació, permeten concloure que el projecte ha tingut efectes significatius sobre les persones participants i la societat catalana.

Això no obstant, si analitzem el disseny del projecte, podem concloure que tots els indicadors mesuren els efectes immediats de les activitats.

Per exemple: L'indicador 1.1 de l'objectiu específic és el següent: Al finalitzar període d'execució, almenys 150 persones han participat als fòrums i jornades participatives.

Ara bé, **no s'ha dissenyat cap indicador que contribueix a mesurar els efectes esperats de la intervenció.**

Tenint en compte que un dels efectes més rellevants del projecte ha estat la generació de sinergies entre col·lectives per contribuir a enfortir la consciència social a Catalunya, **també s'hauria d'avaluar els impactes assolits per les altres entitats enxarxades donat que si només posem la mirada a les entitats responsables del projecte, estem limitant l'anàlisi de l'impacte.** Tanmateix, l'avaluació final no disposa de mecanismes per tenir una mirada més holística en aquest criteri.

Per aquest motiu, és important enfortir les capacitats tècniques de formulació de projectes de justícia global de les organitzacions de cara al fet que les pròximes avaluacions disposin de mecanismes que contribueixin a mesurar els impactes amb més solidesa i, per tant, visibilitzar millor els efectes que realment han aconseguit els projectes.

Quins han estat els impactes previstos i no previstos, positius i/o negatius?

L'anàlisi dels impactes previstos i no previstos s'ha dut a terme mitjançant les entrevistes i l'informe final, ja que no es disposa d'indicadors d'impacte ni de línia de base.

Per tant, és una anàlisi limitada perquè es basa en les percepcions de les persones que hem pogut consultar en aquesta avaluació.

La intervenció no ha tingut cap impacte negatiu previst i no previst.

IMPACTES POSITIUS PREVISTOS:

- ❖ S'han creat i reforçat sinergies entre diferents col·lectives de la ciutat de Barcelona, de Catalunya, Europa i de Mèxic. Fer xarxa i unir lluites és l'efecte més important del projecte. La identitat de Cos-Terròries es basa en la creença que la col·lectivitat és una eina molt poderosa per transformar la societat. Les xarxes reforçades i creades mitjançant el projecte han estat la llavor dels altres efectes assolits.
- ❖ Els espais d'escolta i les jornades ecofeministes han contribuït a apropar realitats del nord i del sud i ha permès visibilitzar la dimensió local-global del món actual per tal de buscar solucions ecofeministes conjuntes. Podríem pensar que l'impacte de la intervenció es limita només a les persones que van participar de l'activitat, però la veritat és que les participants s'han convertit en agents multiplicadores gràcies al procés de transformació personal que ha facilitat la metodologia emprada. A banda, les reflexions es van recollir en un informe que està publicat al web de les entitats i que permet apropar les reflexions a moltes altres persones.
- ❖ Gràcies als espais d'escolta, les jornades ecofeministes i els productes audiovisuals generats amb el projecte, s'ha reforçat el teixit social compromès amb els ecofeminismes des d'una mirada decolonial. Les participants defineixen Cos-Terròries com un catalitzador i un canalitzador de consciència social.
- ❖ S'han visibilitzat a les dones migrants a les col·lectives. Tot i la precarietat a les que el sistema les aboca, les dones migrades estan organitzades. El projecte ha permès visibilitzar-les dins les col·lectives on duen a terme els seus activismes. Elles han sigut les protagonistes de tot el projecte.
- ❖ El projecte ha aconseguit involucrar a les activitats a persones altament precaritzades que habitualment no estan vinculades a l'àmbit de la solidaritat internacional. Es tracta d'un efecte que poc projectes de justícia global aconsegueixen a causa de les importants limitacions que dificulten la participació de les persones que habiten les perifèries. Que les persones més invisibilitzades formin part de les activitats és un efecte que contribueix a explicar la pertinença i la importància d'aquest projecte.
- ❖ Les activitats s'han dissenyat des d'una metodologia centrada en pedagogies crítiques que beuen dels feminismes populars. Gràcies a posar consciència i dissenyar les accions d'aquesta manera, les participants en les diferents activitats han pogut vivenciar i reflexionar des del seu cos i les seves experiències. Quan vivenciem col·lectivament amb altres persones travessades pels mateixos eixos d'opressió, prenem consciència de la nostra realitat i assumim una posició de poder

que ens permet adonar-nos què ens intersecciona i cap a on hem de caminar per canviar les injustícies.

IMPACTES POSITIVS NO PREVISTES:

- ❖ Cos-Territòries ha creat un llenguatge propi. S'ha comentat anteriorment que aquest projecte ha estat dissenyat i executat per persones racialitzades des de la col·lectivitat. Això és en si mateix transformador. Aquesta manera de fer continua essent tan poc habitual a Catalunya que el projecte s'ha situat com una referència. De fet, durant l'avaluació, l'equip tècnic del projecte s'ha adonat que és tan transformador que ha contribuït a aportar i sumar altres mirades al criteri de participació que proposa l'ACCD.
- ❖ No només ha sigut un procés col·lectiu sinó que també ha permès unificar lluites diverses com els feminismes decolonials i la justícia climàtica. Durant les reflexions que va tenir l'equip durant el disseny del projecte, es van adonar que efectivament la justícia climàtica és un punt d'intersecció entre lluites socials i ecològiques, que interconnecta amb el moviment feminista decolonial per buscar un món de més solidari globalment.
- ❖ Ha contribuït a canviar la narrativa habitual dels projectes de justícia global a Catalunya per dos motius. Com, com s'ha comentat, el lideratge de totes les etapes del projecte ha estat per part de dones migrades i dones racialitzades, fet poc habitual ja que el sector continua essent eminentment blanc. Per altra banda, ha aconseguit crear espais col·lectius entre la societat catalana, persones migrades a territori català i persones defensores de drets de Mèxic. El projecte ha permès mirar a les altres des d'un mirall on també es veuen reflectides.
- ❖ Gràcies a la suma de diferents lluites i als diversos espais de reflexió col·lectiva, les mateixes dones migrades van identificar que l'accés a la terra és un dels drets que els és vulnerat. Gràcies a les xarxes creades amb el projecte, va néixer Terraires. Es tracta d'un espai als horts comunitaris de Can Masdeu. Gràcies a Cos-Territòries es va aconseguir l'espai que avui dia continua en marxa i que s'està configurant com un espai de i per dones migrades on compartir cures plegades mitjançant el contacte amb la terra.
- ❖ També gràcies als espais d'escolta i a la suma de lluites sorgeix la reflexió sobre els impactes de la precarització de la base social que habita les perifèries que alhora són el motor econòmic i social de qualsevol societat. Visibilitzar aquesta problemàtica, ha portat a les entitats a buscar finançament per a dur a terme un projecte que té per objectiu posar en marxa hortes productives treballades i codirigides per col·lectives de dones migrants com a alternativa econòmica contra el sistema capitalista patriarcal.
- ❖ Durant els espais d'escolta es va iniciar un debat epistemològic sobre la resignificació dels termes "nord i sud global" que fa importants aportacions als

estudis decolonials. A l'informe d'investigació que es va elaborar fruit d'aquesta activitat, es recull l'inici del debat i actualment s'està duent un estudi filosòfic que aprofundeix el debat en el marc de la continuïtat del projecte finançat per l'Ajuntament de Barcelona.

En quina mesura ha contribuït el projecte a generar canvis d'actitud i pràctiques per part de les persones i col·lectives participants en relació amb la justícia climàtica i els feminismes decolonials?

Tot i que el disseny de la matriu no inclou indicadors que permetin mesurar l'assoliment de l'objectiu específic, durant les entrevistes, les diferents participants han expressat els seus propis canvis actitudinals gràcies a haver format part del projecte. Plantejar l'avaluació com una eina d'acompanyament del projecte i no tant com un fet puntual podria ajudar a recollir i analitzar la informació més qualitativa que requereix de processos més dilatats al temps que una avaluació final.

Totes les persones entrevistades que han participat en una o més activitats han expressat que la reflexió col·lectiva amb altres persones ha permès un procés de presa de consciència i poder individual i col·lectiu. Gràcies a això, són capaces d'identificar les causes estructurals de les violències que les interpel·len i, per tant, poden buscar maneres per transformar-les.

Precisament compartir espais i veure's reflectides en altres persones mitjançant les seves experiències i realitats els ha fet sentir més poderoses i remarcar la importància de generar xarxes per buscar solucions globals als problemes locals totes plegades.

També gràcies a compartir mirades i realitats, les participants han explicat que, si bé abans del projecte es consideraven feministes o ecologistes, ara entenen que els diferents moviments estan interrelacionats ja que ofereixen la possibilitat de repensar i reconstruir unes relacions entre la natura i les persones que posen la vida al centre.

Quin ha estat el grau d'apropiació, coneixement i implicació de les persones i col·lectives involucrades al projecte?

La totalitat de les persones que han format part del projecte han explicat molt encertadament els diferents components del projecte i han expressat l'absoluta necessitat de dur a terme projectes d'aquestes característiques on s'escolta les necessitats de les persones més invisibilitzades i es creen xarxes per canviar el món.

Podem afirmar, per tant, que el sentit d'apropiació i coneixement és alt donat que les problemàtiques les interpel·la directament. Un fet significatiu que explica clarament l'alt nivell d'apropiació de les participants, ha estat que una de les persones que ha elaborat el documental "Terraïres" que ja estaven vinculades amb l'entitat, avui dia forma part de la junta directiva de Taula.

En el cas de les persones participants de la província de Lleida, s'aprecia un menor sentiment de pertinença i coneixement en comparació a les participants de les altres províncies per motius que estan relacionats.

Per una banda, la convocatòria atorga puntuació per planificar activitats a diferents províncies catalanes per tal d'intentar reduir el centralisme dels recursos i polítiques públiques existent històricament a Catalunya.

Tenint en compte que és la primera vegada que les entitats es presenten a la convocatòria d'educació global, decideixen incloure activitats a altres províncies (Lleida i Tarragona) perquè estan convençudes que suma valor al projecte, però també per intentar obtenir una puntuació més elevada.

En conseqüència, encara que tenien aliances amb organitzacions socials de base, la realitat és que no estan arrelades al territori i desconeixen la realitat social i política. Per tant, a l'hora de buscar aliances amb institucions lleidatanes, es troben amb resistències cap a la gestió de les subvencions de l'ACCD que no els permet construir aquestes xarxes.

"En lleida estaban molestas porque dicen que la ACCD no les parece nada justo lo que hace la agencia, que favorece mucho a barcelona y que les parece muy invasivo que lleguen entidades de barcelona a su territorio sino que deberían darles lo proyectos a las propias del territorio y no a gente de barcelona para que llegue a ejecutar. "

Tot i això, les activitats es van realitzar exitosament gràcies al suport de la base social. De fet, Cos-Terròries, ha contribuït ha enfortit la relació amb la universitat de Tarragona i amb diferents organitzacions socials de Lleida. Ara bé, la realitat és que mantenir les sinergies fora de Barcelona i rodalies que és el territori habitual d'actuació de les entitats, és difícil perquè requereix recursos i d'una inversió de temps elevada.

“

Tot i no poder mesurar l'impacte, un projecte que parteix de dones migrades cap a dones migrades és transformador en si mateix donat que canvia la narrativa dels projectes de justícia global a Catalunya.

SOSTENIBILITAT

Quins efectes positius del projecte tenen el potencial de ser sostinguts després del final del període d'intervenció?

El principal impacte del projecte han estat les xarxes generades entre diferents col·lectives de la base social de Catalunya, Europa i Amèrica Llatina que ha permès agrupar i articular lluites per tal de buscar solucions ecofeministes al sistema actual.

Es tracta d'un efecte sostenible en si mateix per diferents motius. Per una banda, tal com s'ha explicat anteriorment, les persones participants estan directament travessades pels problemes als quals vol donar resposta el projecte, és a dir, són activistes que desenvolupen una tasca social que va més enllà de la seva feina al sector social. Alhora, en una dimensió més individual, les persones implicades s'han empoderat gràcies a haver compartit vivències i haver buscat alternatives plegades, en conseqüència, s'han convertit en agents multiplicadores pel canvi social.

Altrament, són xarxes que habiten espais autogestionats i que disposen de mecanismes per buscar fonts de finançament complementàries i altres mecanismes que posen la vida al centre i contribueixen a mantenir-se vives i articulades.

L'aprovació de finançament per a la continuació de Cos-Territoris per part de l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona també contribueixen a aportar recursos econòmics que afavoreixen la sostenibilitat de les xarxes.

Un altre efecte que no només té el potencial de ser sostingut sinó que s'ha fet realitat i s'està desenvolupant un cop finalitzat el projecte, és l'espai autogestionat Terraires als Horts comunitaris de Can Masdeu. Durant els espais d'escolta es van visibilitzar les múltiples vulneracions de drets que pateixen les dones migrades. Terraires neix per respondre a la necessitat de dignificar la vida mitjançant l'accés a la terra. Actualment diferents col·lectives de dones migrades com les Sindis, les Kellys entre d'altres estan codisenyant l'espai que és un hort on duran a terme tallers de cura mitjançant el contacte amb la terra. També des de Mujeres Pa Lante a l'Hospitalet estan buscant la manera de trobar horts més propers a les dones que viuen lluny de Collserola.

"Es un espacio colectivo que parte de nuestra necesidad de recuperar el espacio que habitamos y

de recuperarnos como personas que han transitado procesos migratorios.”

Finalment, un efecte no esperat del projecte va ser visibilitzar la necessitat de buscar mecanismes econòmics alternatius com a solució contra l'empobriment que viuen les dones migrades. Gràcies a les xarxes amb Casa dels Futurs i Entre Pueblos que alhora es repliquen en xarxes amb organitzacions ecofeministes europees, s'ha trobat finançament per posar en marxa al Prat de Llobregat uns horts productius treballats i gestionats per dones migrades.

“Este proyecto no se ha limitado a ejecutar las actividades planificadas en la matriz sino que ha ido más allá y se han generado vínculos políticos con el tejido social en catalunya para poder seguir adelante”

Quines potencialitats i debilitats s'identifiquen en relació als mecanismes d'articulació i coordinació de les persones i col·lectives involucrades que poden influir en la viabilitat del projecte?

No s'han identificat debilitats relacionades amb els mecanismes d'articulació. Continuen trobant-se als Punts d'Interacció a Collserola (PICS) que són espais assemblearis autogestionats a Can Masdeu. Aquests espais tenen mecanismes de revisió i reflexió constant que els permeten analitzar possibles debilitats o problemàtiques per posar-hi remei i continuar creixent plegades.

Tanmateix, des del projecte no s'ha disposat de temps per analitzar l'articulació durant l'execució sinó que s'ha utilitzat l'acompanyament realitzat des d'aquesta avaluació per pensar-hi amb més profunditat.

S'han creat o reforçat xarxes entre organitzacions i col·lectives?

La col·lectivitat és un dels valors principals de les organitzacions implicades i, per tant, del projecte. Treballar en xarxa, de manera participada i posant al centre les necessitats i demandes dels espais col·lectius i no els individuals suposa assumir i promoure que "allò col·lectiu és polític". Aquest posicionament transcendeix la lògica del projecte.

S'han establert aliances amb múltiples col·lectives que perduren malgrat haver finalitzat el projecte. El valor d'aquestes xarxes recau en el fet que són persones precaritzades que habiten les perifèries, que estan organitzades i que gràcies al procés Cos Territoris continuen articulant-se per organitzar-se, crear espais de cures i fer incidència per visibilitzar la vulneració de drets.

Els mecanismes de finançament i acompanyament contribueixen a l'enfortiment o sostenibilitat dels processos socials generats mitjançant el projecte?

Les entitats responsables del projecte varen presentar a la convocatòria d'enguany d'educació global de l'ACCD la continuïtat d'aquest projecte, però malauradament no van obtenir finançament per falta de crèdit de la convocatòria.

S'ha fet palès que la convocatòria no disposa de mecanismes per donar suport a entitats petites que tenen més dificultats per formular i l'únic criteri que prima és la concurrència competitiva que evidentment afavoreix a les organitzacions més grans donat que tenen més recursos per formular.

Per altra banda, tot i la declaració d'intencions per part de l'agència a l'actual pla director de caminar cap a una concepció de la justícia global més decolonial i interseccional, la realitat és que continua essent molt allunyada de l'enfocament transformador que proposa Cos-Terròries.

L'equip tècnic també ha expressat que, tot i la bona relació amb la tècnica de referència de l'agència, han trobat a faltar més suport institucional durant l'execució del projecte. Senten que l'agència està allunyada de les intervencions i del que realment succeeix a la base social.

Llevat de l'elevada sostenibilitat de la intervenció, la manca de suport tècnic i econòmic de l'ACCD posa en risc la continuïtat dels processos socials que ha posat en marxa el projecte i que són tan necessaris per transformar la societat catalana.

Des d'una mirada de cures, el projecte ha sigut sostenible per a les persones i col·lectives involucrades?

El sistema cisheteropatriarcal centrat en la productivitat no permet posar les cures al centre igual que tampoc ho afavoreix el sistema burocràtic del sector de la solidaritat internacional. Els temps insuficients, l'alta burocratització i la precarització de l'àmbit fa que les treballadores i voluntàries, majoritàriament dones, estiguin sobrecarregades. Per aquest motiu, podem afirmar que no es tracta tant el projecte sinó que el sistema capitalista cisheteropatriarcal blanc, en general no és sostenible per a les persones.

"Lo que es difícil de sostener es la vida en general, no solo el proyecto."

Ara bé, gràcies al fet que l'equip ha estat estable i ha format part de totes les etapes del projecte ha permès fer més sostenible la feina i la vida. Per altra banda, també és un equip amb una alta sensibilitat donat que són dones migrades precaritzades, això les ha portat a establir mecanismes interns per intentar pal·liar la violència sistèmica com el teletreball, la flexibilitat horària o reunions de cures.

Per altra banda, no només s'ha posat atenció a les cures de l'equip sinó que també s'han invertit recursos i temps per cuidar les participants i garantir així la seva implicació al projecte. Així per exemple, moltes de les activitats es van planificar en horari extralaboral, es van pagar desplaçaments i dietes i es van garantir la cura de les infàncies.

“Se hace difícil porque tienen muchos frentes abiertos. Pero han intentado ser bastante cuidadosas. No ha sido agobiante”

El context i les institucions locals (titulars de responsabilitats) donen suport als efectes de la intervenció a curt i mitjà termini?

Cos-Territoris és la resposta a les conseqüències que tenen les decisions polítiques locals (d'aquí) a escala global. Per exemple, les morts de totes les persones que transiten el Mediterrani per arribar a Europa està plenament relacionat amb la vulneració de drets a Mèxic. Aquesta dimensió local-global busca precisament responsabilitzar les administracions del nord sobre les vulneracions de drets al sud. Aquesta perspectiva no és massa compartida per les administracions, ja que assenyala directament el racisme sistèmic.

Ara bé, les entitats han estat capaces d'aconseguir suport de diferents ajuntaments i de la Diputació de Barcelona apel·lant a la dinamització del teixit local. D'aquesta manera han trobat suport al Manifesta 15, a l'Ajuntament del Prat de Llobregat o a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Així doncs, tot i comptar amb alguns suports d'institucions locals, continua essent molt limitat i, per tant, dificulta posar en marxa intervencions realment transformadores que pretenen sensibilitzar sobre la corresponsabilitat local a escala global.

La intervenció és sostenible perquè és pertinent i també compta amb factors que contribueixen a mantenir en el temps els canvis produïts com per exemple que les xarxes i sinergies són autosostenibles i independents. També, que les participants tenen un alt sentiment de pertinença i apropiació al projecte i continuen participant dels espais comunitaris creats. Ara bé, la finalització del finançament per part de l'ACCD dificulta i posa en risc el sosteniment dels efectes del projecte.

EFICÀCIA

El projecte ha assolit els seus objectius?

En quina mesura el projecte ha contribuït a enfortir la consciència social a Catalunya sobre les causes estructurals de vulneració de drets humans, tant a escala local com global, amb perspectiva de gènere, feminista, decolonial i interseccional?

S'han detectat algunes febleses en el disseny de la matriu de formulació que alhora ha condicionat i delimitat l'abast de l'avaluació. Per una banda, el projecte està formulat amb uns resultats esperats i un objectiu específic massa ambiciós per a un projecte de 12 mesos. En canvi, els indicadors són majoritàriament de producte i d'activitat i, per tant, no permeten mesurar l'impacte i en conseqüència l'eficiència de la intervenció.

Així doncs, les fonts de verificació planificades a la matriu no han estat el principal recurs utilitzat en l'etapa de revisió documental prèvia al disseny dels instruments de recollida d'informació de l'avaluació, perquè majoritàriament són registres quantitius i relacionats amb indicadors de resultat com per exemple; registres d'assistència, programes d'activitats etc. En aquest sentit, hem comptat amb documents clau molt útils com l'informe final, que han ajudat a orientar l'avaluació, però que en si mateixos no ofereixen prou informació per avaluar l'assoliment dels resultats i, per tant, de l'objectiu específic.

Davant de l'absència de mecanismes per incorporar de manera realista els diversos eixos d'opressió i la complexitat del món actual a la metodologia de marc lògic, des de l'avaluació externa s'ha realitzat una aproximació qualitativa a les activitats mitjançant entrevistes individuals i grupals per analitzar el grau d'eficiència del projecte.

Tant l'informe final com les persones entrevistades han confirmat que s'han executat exitosament totes les activitats que contribueixen a assolir els resultats planificats a la matriu i a banda, s'han aconseguit impactes no previstos positius amb una important capacitat de transformació social com és la construcció de xarxes com Terraires.

En apartats anteriors també hem reflexionat al voltant de la cura i sensibilitat amb la qual s'han dissenyat i dut a terme les activitats i dels motius pels quals la metodologia ha contribuït a sumar qualitat al projecte.

D'aquesta manera, podem afirmar que es tracta d'un projecte que ha assolit impactes tant previstos com no previstos, però que és necessari redimensionar i acotar els

indicadors, resultats i l'objectiu específic per tal de poder mesurar el grau d'assoliments i poder concloure d'aquesta manera l'eficàcia del projecte.

Davant aquesta limitació, l'equip de PURA QUITERIA en consens amb les entitats responsables del projecte, ha decidit prioritzar recollir una bateria de conclusions clau derivades de la tasca de recollida d'informació qualitativa primària mitjançant les informats clau ja que s'entén que té més valor pedagògic per a les entitats.

¿Quines bones pràctiques o experiències exitoses o exemples transferibles s'han identificat?

L'elevada càrrega de feina, l'alta demanda de processos burocràtics i un calendari d'execució ajustat, ha impossibilitat a l'organització trobar espais de reflexió i sistematització d'aprenentatges i bones pràctiques vinculades al projecte. També s'ha de tenir en compte que les organitzacions petites tenen més dificultats per gestionar el coneixement atès que no està tan integrat a la seva cultura organitzativa principalment perquè els recursos personals i econòmics són escassos.

Per tot plegat, l'organització no ha recollit prèviament les bones pràctiques i s'han aprofitat les diferents trobades i reunions de l'avaluació per acompanyar a les entitats a identificar-les i queden recollides en aquest apartat.

Una de les decisions més encertades i que ha contribuït fortament a atribuir qualitat a les activitats i productes ha estat la metodologia de les activitats basada en els feminismes populars llatinoamericans. Portar metodologies del sud ha permès establir diàlegs horitzontals sense victimitzar i apropant mirades i realitats entre persones migrades, defensores de drets i persones autòctones del territori català. Ha afavorit també que les participants vivencieïn i reflexionin des del seu cos i les seves experiències. Quan vivenciem col·lectivament amb altres persones travessades pels mateixos eixos d'opressió, prenem consciència de la nostra realitat i assumim una posició de poder que ens permet donar-nos que ens intersecciona i cap a on hem de caminar per canviar les injustícies.

“[La metodologia] No nos sitúa como víctimas de violencias sino que nos permite ponernos un espejo y reflexionar sobre las violencias que también ejercemos.”

Gràcies a que les persones gestores del projecte també son persones migrades i comparteixen realitats amb les participants, la metodologia escollida i que les entitats treballen des d'un enfocament que situa a les persones com subjectes de drets trencant així amb una mirada de vulnerabilitat i reconeixent l'agència a les participants. Per tot plegat, el projecte s'ha constituït com un espai segur on les persones de les perifèries han pogut compartir i dialogar horitzontalment lliure d'actituds colonials i això ha fet que s'atançin i participin persones altament precaritzades i amb menor vinculació amb el tercer sector.

La mirada artística i els activismes entesos com un idioma universal ha estat una experiència exitosa en un projecte d'aquestes característiques que principalment consisteix

en un recorregut d'escolta per tota Catalunya al voltant del cos femení migrant en relació amb la terra. Integrar les arts populars de forma transversal a totes les activitats i productes del projecte ha estat una aposta política contra l'exotització de les persones migrades i la resignificació dels seus cossos.

La gira d'escolta va estar acompanyada per un procés d'arts creatives, titulat "Resistències des de les perifèries: Entre el Sud i el Nord", en el qual es van mostrar pràctiques artístiques participatives, representant resistències feministes en defensa dels drets humans, el gènere i el medi ambient, que van servir com un compromís creatiu i encarnat amb els temes explorats.

"El arte y la investigación se hace desde mi pero no sobre mi y si no afecta al objeto de estudio, personas involucradas etc. no hay comprensión"

El projecte ha estat entès com un organisme viu que ha de tenir capacitat d'adaptació seguint la matriu de planificació com una guia. Plantejar la implementació d'aquesta manera ha contribuït a alimentar el projecte amb les veus i necessitats de les participants sumant qualitat a la intervenció. Així per exemple, identificar la necessitat de garantir l'accés a la terra de les persones migrades ha conduït a buscar alternatives i ha portat al neixement de Terraires.

Les cures han estat al centre en la mesura en que el sistema burocràtic i el cisheteropatriarcal ho ha permès. Així doncs, dedicar recursos econòmics per facilitar els desplaçaments i les cures dels infants o planificar les activitats tenint en compte les jornades laborals de les participants és una pràctica ressenyable i un camí cap a on seguir caminant per tal de garantir que els projectes no perpetúen la precarització de les persones que habiten les perifèries.

L'equip de gestió té l'experiència adequada en qüestions de gènere?, i en altres enfocaments transversals des d'una mirada interseccional?

L'equip gestor del projecte i les persones que han facilitat activitats són majoritàriament dones migrades que, a banda d'estar altament qualificades en qüestions de gènere interseccional, són especialment sensibles, ja que a elles mateixes les travessen diferents eixos d'opressió als quals vol donar resposta el projecte.

Gràcies al fet que les participants i equip gestor comparteixen experiències comunes, s'han generat ponts d'intercanvi horitzontal lliures de revictimitzacions o paternalismes. Això ha permès que durant les activitats, les participants poguessin expressar emocions molt delicades vinculades a les violències que experimenten com a dones migrades i per tant, han aconseguit que es converteixin en espais realment empoderadors i transformadors.

"Las personas que tienen tantos privilegios, les impide crear puentes de mutuo conocimiento"

La sensibilització i la vivència de la precarització en primera persona, també ha fet que l'equip gestor decideixi posar les cures al centre de les activitats com un acte de resistència cap al sistema capitalista cisheteropatriarcal. Així per exemple, van afavorir els desplaçaments de les participants mitjançant recursos econòmics o van assegurar l'atenció de la infància durant les activitats per tal de facilitar la participació en les activitats.

"Siento que se hizo todo bien con una personas [equipo técnico y facilitadoras] que lograron con mucho respeto abordar cada uno de los momentos donde se afloran tantos sentimientos"

Per altra banda, també es va decidir que les persones facilitadores de gairebé totes les activitats fossin persones migrades de la base social de Taula i Mujeres per tal d'afavorir una mirada feminista decolonial i per contribuir amb el projecte a dedicar recursos econòmics a persones migrades.

“

Malgrat que la matriu no permet mesurar l'assoliment de l'objectiu específic, el projecte ha estat altament eficaç tenint en compte que ha aconseguit teixir xarxes sòlides protagonitzades per dones travessades per múltiples opressions des d'una mirada local-global altament transformadora.

CON CLU SIONS

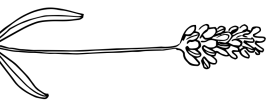
Un projecte altament necessari i pertinent: El projecte respon a una realitat clara i sentida per part de les persones que habiten les organitzacions implicades. Atès el context local-global actual on les violències de gènere són un fet sistèmic amb un alt impacte sobre les dones que habiten les perifèries, qualsevol acció que tracti de construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida contribuint a la defensa dels drets humans és pertinent i necessari.

Per altra banda, les organitzacions participants al projecte estan plenament alineades amb la temàtica i l'interès per transformar el món des dels ecofeminismes decolonials intrerseccionals.

Procés d'identificació com a resultat de la reflexió col·lectiva: El projecte neix de la col·lectivitat i per tant, és innegable que les veus de les persones participants estan presents a totes les etapes del projecte.

Gràcies a que les entitats comparteixen espais assemblearis i d'activismes a Barcelona, Catalunya, Europa i Mèxic, han reflexionat detingudament i amb molta profunditat sobre les problemàtiques que les travessen i són necessàries transformar. Cadascuna de les entitats ha pogut aportar la seva mirada i experiència i plegades han sumat enfocaments donant com a resultat un projecte ecofeminista interseccional decolonial.

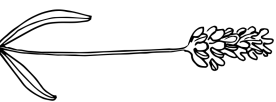

Disseny amb lògica de procés pero ambiciós: Les persones migrants que habiten les perifèries estan entrecruades per diferents eixos d'opressió que és necessari visibilitzar per tal de poder analitzar les múltiples dimensions de les injustícies que les afecten. Traslladar l'enfocament interseccional a la matriu de formulació ha suposat un repte important que ha tingut com a resultat uns objectius i indicadors massa ambiciosos.

A banda, si bé les activitats es complementen les unes a les altres i contribueixen a assolir els resultats, la matriu no té la capacitat de visibilitzar els impactes aconseguits i l'alta qualitat de l'execució.

Equip gestor altament qualificat i sensibilitzat que comparteix experiències comuns amb les participants ha garantit una alta qualitat de la intervenció: Gràcies a l'ètica professional, la metodologia escollida i l'alta sensibilitat de l'equip tècnic travessades pels mateixos eixos d'opressió que les participants, s'han aconseguit construir ponts d'intercanvi horitzontal lliure de paternalismes i revictimitzacions que ha facilitat una experiència altament transformadora per a totes les persones implicades.

Impactes no mesurable pero reals: Malgrat no poder mesurar l'impacte quantitativament, el projecte és transformador en si mateix perquè parteix de dones migrades cap a dones migrades des d'un enfocament ecofeminista decolonial. S'han realitzat les activitats planificades amb una alta participació, de fet, un assoliment especialment ressenyable és que el projecte ha aconseguit involucrar a persones altament precaritzades que no estan especialment vinculades amb l'àmbit social català.

No només això, sinó que ha afegit valor aconseguint generat vincles polítics i socials sòlids a Catalunya imprescindibles per seguir apropant realitats del nord i del sud, de les perifèries i el centre i del rural i l'urbà per trobar solucions ecofeministes.

Alta sostenibilitat perquè és molt pertinent: Les xarxes i les sinergies establertes i reforçades mitjançant el projecte són autogestionades i, per tant, tenen capacitat de perdurar i evolucionar encara que el finançament de la intervenció hagi finalitzat. Per altra banda, les participants tenen un alt sentiment de pertinença i apropiació al projecte i continuen participant dels espais comunitaris creats. Això no obstant, les xarxes amb Lleida i Tarragona corren el risc de debilitar-se després de la finalització de la intervenció donat que per mantenir-les requereixen més esforços temporals i econòmics que les xarxes a Barcelona i rodalies que és on es troba la base social de les organitzacions i és on estan més arrelades.

L'inici d'un canvi profundament transformador: Més enllà de les activitats planificades, Cos-Terròries és un ecosistema que ha contribuït a canviar la mirada de l'educació global a Catalunya donat que s'ha convertit en una intervenció d'alt significat simbòlic gràcies a la seva mirada feminista decolonial i interseccional que fins i tot ha plantat la llavor per a fer una revisió epistemològica des dels feminismes decolonials del criteri de participació que proposa l'ACCD.

Procés de reflexió interna permanent: L'organització ha demostrat comptar amb una gran fortalesa interna; la seva capacitat per a la reflexió permanent i d'anar adaptant i ajustant les activitats en funció dels seus principis però també d'acord amb les necessitats de les persones participants. No obstant, es troben a faltar mecanismes de seguiment del projecte que permetin sistematitzar el coneixement afavorint així que els aprenentatges es quedin a l'entitat.

**RE
CO
MANA
CION**

A continuació, l'equip avaluador planteja una sèrie de recomanacions d'acord amb les conclusions amb la finalitat de millorar la qualitat de les pròximes intervencions d'ambdues entitats mitjançant la consolidació de les seves fortaleses i la reducció de les febleses. També s'aporten un seguit de recomanacions de caràcter institucional que contribuiran a enfortir a les entitats i en conseqüència els projectes.

Com a recomanació 0 l'equip avaluador considera indispensable que es comparteixin els resultats de l'avaluació amb les col·lectives participants per tal de propiciar un exercici de reflexió col·lectiva que contribueixi a seguir millorant les pròximes edicions Cos-Territoris.

ORGANITZACIONS

Estratègia institucional

Taula i Mujeres són organitzacions que aconseguen un impacte elevat amb les intervencions que executen a causa de l'alta pertinença i coneixement de l'àmbit tot i ser organitzacions petites amb recursos limitats. És important no només posar atenció a millorar els projectes sinó que s'ha de mirar cap endins per créixer amb coherència i solidesa. En aquest sentit, es recomana:

- ❖ **Decisions estratègiques:** Els impactes de les accions en l'àmbit local tenen conseqüències a escala global. L'educació global constitueix una eina molt important per a la sensibilització i, per tant, en la transformació de les desigualtats a Mèxic i altres territoris. Per aquest motiu, es recomana elaborar col·lectivament un posicionament o una política de justícia global feminista interseccional i decolonial. No només serà un document estratègic per a les organitzacions sinó que servirà de model per a tot el sector tenint en compte que la majoria de les organitzacions catalanes i estatals estan lluny d'aquest posicionament.
- ❖ **Ampliar les línies de treball** posa en evidència la necessitat de desenvolupar un sistema de seguiment intern que s'adapti a les necessitats i realitats de l'organització per tal de no perdre coneixement. Per aquest motiu, es recomana a les entitats a dissenyar mecanismes de seguiment dels projectes i de l'estratègia institucional senzills per tal de recollir aprenentatges, dificultats, éxits etc.

Disseny i formulació de projectes

- ❖ Per tal de dissenyar matrius de projectes que s'adaptin als requisits de les convocatòries d'educació global sense caure en una simplificació del marc analític de la interseccionalitat i els feminismes decolonials, es recomana a les entitats que planifiquin sessions de reflexió-formació on per exemple:
 - Dissenyar l'arbre de problemes
 - Dissenyar l'arbre de solucions
 - Reflexionar al voltant de les tensions entre la interseccionalitat i la rigidesa de la metodologia del marc lògic per buscar solucions tècniques.
 - Etc.

- ❖ Formar a l'equip tècnic en formulació de projectes, marc lògic i EPD per tal de millorar les capacitats tècniques i que es tradueixin en propostes més competents en la concurrència competitiva

Cos- Terròries com ecosistema:

Es tracta d'una iniciativa llavor que és necessari que segueixi creixent i evolucionant, per això es recomana:

- ❖ Recollir i sistematitzar aprenentatges:(passat)
 - Què ha funcionat?
 - Què no ha funcionat?
 - Ha sigut sostenible per a l'equip?
 - Com ha sigut la presa de decisions?
 - etc.
- ❖ Construir la narrativa Cos-Terròries (futur)
 - Què volem aconseguir a llarg plaç?
 - On posem l'enfocament?
 - Amb qui volem treballar
 - Qui volem/necessitem que formi part del projecte
 - Tipus d'activitats
 - Quin vocabulari vol tenir?
 - Enfocament metodològic. Del sud pel sud
 - Cap a on volem que evolucioni
 - Quins principis i quina narrativa
 - Com ho hem de comunicar?
 - Mecanismes per fer front al centralisme i sostenir sinergies

- ❖ És un projecte que ha resultat ser un model a seguir per la seva metodologia, enfocament, narrativa i impactes. És necessari comunicar-lo i difondre'l perquè serveixi de mirall a altres organitzacions i també per sensibilitzar a les agències de la

importància de finançar iniciatives com aquesta. Per a això es proposa fer:

- Publicacions pedagògiques a xarxes sobre: la narrativa, la metodologia, els principis, etc.
- Elaborar un document resum atractiu en l'àmbit visual de l'informe Cos-Territoris i difondre'l al web i a les xarxes.
- Presentar els pòdcasts i el documental a premis i concursos
- Participar de taules rodones per parlar de l'experiència Cos-Territoris com a model a seguir cap a una educació global ecofeminista i decolonial

Seguiment de següents edicions de Cos-Territoris:

- ❖ Establir un sistema de seguiment i monitoratge que ajudi a recollir aprenentatges, fonts de verificació i valor afegit durant l'execució del projecte i evitar així deixar-ho per a últim moment.
- ❖ Tenint en compte que l'avaluació és una etapa més del projecte, podria ser interessant, en la mesura que es disposi de recursos, plantejar un procés d'acompanyament-avaluació més integral que ajudi a sistematitzar i a recollir evidències qualitatives més complicades de recollir durant l'avaluació final entesa com un procés puntual al final del projecte.

Altres recomanacions vinculades a la intervenció Cos-Territoris

Aquest llistat són recomanacions expressades directament per a les persones entrevistades. S'ha decidit recollir-les literalment a l'informe amb la finalitat de que les entitats puguin reflexionar si realment són recomanacions útils i possibles.

- ❖ Posar el focus també en les persones blanques (que exerceixen violència) orientant productes audiovisuals cap a elles acostant-se a acadèmics i activistes catalans, diversificant canals segons el públic.
- ❖ Repensar i veure si és important centrar esforços a treballar amb dones i persones mes grans que les que sostenen el procés migratori de tota la família.
- ❖ Recollir les escoltes per portar-les a la pràctica. Articular les col·lectives amb les xarxes dels seus territoris. Començar a formar part dels comitès d'educació, salut.. que siguin les dones migrades les que tenen la veu i que aquesta veu estigui en aquests espais d'articulació.
- ❖ Recollir contactes de gent participant i tenir un canal o un mecanisme per a fer-li arribar comunicacions per a mantenir el vincle.

- ❖ Sempre que és fan activitats fora de Barcelona queden com un bolet. A l'hora de redactar altres projectes tenir-ho en compte. Si és un objectiu de l'entitat continuar aquestes activitats fora del territori.
- ❖ Proposar reunions amb entitats d'altres territoris catalans per fer aliançes i formular conjuntament.

ACCD I ALTRES TITULARS D'OBLIGACIONS

- ❖ Realitzar tallers teòric-pràctics sobre formulació de projectes segons els requisits de cada convocatòria dirigit a entitats petites per tal d'enfortir les seves capacitats tècniques.
- ❖ Revisar els criteris de concessió de projectes per tal d'incorporar criteris que afavoreixin als projectes pensats i executats per entitats conformades per persones migrades i racialitzades.
- ❖ Dur a terme un procés de diàleg i escolta amb les entitats conformades per persones migrades i racialitzades per recollir les seves demandes i requisits i plantejar un pla d'acció per respondre'ls.
- ❖ Comptar amb assessories que contribueixin a revisar pràctiques colonials del sector i establir mecanismes decolonitzadors tant a l'intern de l'agència com a les convocatòries a càrrec d'expertes racialitzades
- ❖ Repensar els processos burocràtics de les convocatòries per tal de simplificar els formats i contribuir a reduir la càrrega de feina de gestió de les entitats.
- ❖ Posar atenció de no excloure l'eix de la raça del paradigma de la interseccionalitat ni als documents institucionals ni a la pràctica de l'agència per tal de no perpetuar la invisibilització de les dones racialitzades i migrades.
- ❖ Buscar mecanismes que contribueixin de forma efectiva a descentralitzar les convocatòries mitjançant un procés de consulta amb les coordinadores i ONGD de les províncies de Lleida, Tarragona i Girona.

**LLI
ÇONS
&
APRE
SES**

Generar i sostenir xarxes i sinèrgies de resistència a territoris on les entitats no estan arrelades és més complicat perquè les dinàmiques socials són diferents.

Per establir arrelar-se a un nou territori i establir xarxes sòlides és necessari dedicar temps, recursos i esforços de manera continuada.

La desestructuració territorial i el centralisme català ha conduït a actituds de resistència per part de les entitats ja que reconeixen situacions injustes vers a altres territoris fora de Barcelona que dificulta la generació de sinèrgies.

ANNEX

Llistat de documentació consultada

DOCUMENTACIÓ DEL PROJECTE

- ❖ Documents de formulació
- ❖ Informe final
- ❖ Fonts de verificació
- ❖ Materials audiovisuals

DOCUMENTS DE PLANIFICACIÓ DE LA COOPERACIÓ

- ❖ Pla Director de la ACCD:
https://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/02dgcd/PlaDirector/Pla_director_cooperacio_2023-2026_ca_web.pdf
- ❖ Document de l'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans de l'ACCD:
https://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/que_fem/egibdh/doc-egibdh-es.pdf

NORMATIVA DE L'ACCD D'APLICACIÓ DE L'AVALUACIÓ

- ❖ Resolució definitiva de concessió de subvencions a projectes de desenvolupament i d'educació per al desenvolupament per a l'exercici 2022-2023 (ref. BDNS 637546):
https://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/01accd/Ajuts_Subvencions/2022/projectes/doc-resolucio-definitiva-projectes-2022-acc.pdf

ALTRES DOCUMENTS

- ❖ [Evaluación feminista](#)
- ❖ [Evaluación feminista para el cambio](#)
- ❖ [Series in feminist evaluation](#)

Llistat de persones entrevistades

Eunice	Tècnica responsable del projecte de Taula per Mèxic
Melina	Tècnica responsable del projecte de Mujeres Pa Lante
Pablo	Tècnic Taula per Mèxic
Almudena	Tècnica i tesorera Taula per Mèxic
Cecilia	Defensora Ecuatoriana. Facilitadora Espai Terraires a Can Masdeu
Tania	Companyia de teatre (...)
Àlex	Companyia de teatre (...)
Nelly	Investigadora encarregada de l'informe Cos-Territòries
Adri	Responsable de comunicació del projecte. Director documental Terraires
Ambra	Responsable de comunicació del projecte. Director documental Terraires
Kevin	President Casa dels Futurs
Bea	Presidenta Mujeres Pa Lante
Ana Maria	Activista i titular de drets
Yuri	Participant Jornades ecofeministes Lleida
Aurora	La Gata Insubmisa Tarragona

Gràcies pel vostre temps i generositat!